

Verdens beste kommune for naturglade mennesker!

Årsrapport 2019

www.rauma.kommune.no

Innholdsoversikt

1. RÅDMANNENS KOMMENTAR	3
2. VISJON, MÅL OG STRATEGIAR	4
3. POLITISK VERKSEMD	5
4. SAMFUNN	7
SAMFUNNSPLANENS HANDLINGSPROGRAM	7
BEFOLKNINGSVEKST 2019	7
BEDRIFTSVEKST 2019	7
REGIONFORSTØRRING 2019	8
BOLIGVEKST 2019	8
KOMMUNE-NM	8
BORGERUNDERSØKELSEN	8
VIKTIGE HENDINGAR I 2019	9
5. TENESTER	10
MAL	10
KOMMUNEBAROMETERET	10
ORGANISERING I TENESTEOMRÅDER	11
VIKTIGE HENDINGAR I 2019	11
6. ORGANISASJON	12
LEING	12
REKRUTTERING	13
LIKESTILLING	13

SAMANLIKNBARE TAL FOR DEI FIRE ÅRA ER HENTA FRÅ RAPPORT I VISMA BI:	13
HELSE- MILJØ OG SIKKERHEIT (HMS)	14
BEDRIFTSHELSETENESTE	15
ETISKE RETNINGSLINER	15
KOMPETANSEUTVIKLING	16
FRÅVÆR	16
<u>7. ØKONOMI</u>	<u>17</u>
REKNESKAP DRIFT 2019	17
SKATT OG RAMMEINNTEKTER	18
INVESTERINGAR 2019	23
GJELD OG KOMMENTARAR TIL DEN FINANSIELLE SITUASJONEN	25
ØKONOMISK RISIKO	27
<u>8. REKNESKAP MED ØKONOMISKE OVERSIKTER</u>	<u>28</u>
<u>9. EIGARSKAPSMELDING</u>	<u>35</u>

1. Rådmannens kommentar

I usikre tider

I skrivande stund er hele verda prega av ein usikker situasjon som følgje av spreiding av viruset Covid-19. På berre få veker er kvardagen vår endra på ein måte som har skapt stor usikkerheit særleg for næringslivet vårt. Talet på arbeidslause er på over 10 prosent, det høgste vi har sett etter krigen. Myndighetene set i verk kraftfulle tiltak for å avgrense smittespreiing og signaliserer fleire krisepakker for å kompensere for dei tapa næringslivet lid som følgje av situasjonen. Det er spesielt å skulle summere opp 2019 under desse omstenda.

Hausten 2019 takka Veslemannen endeleg for seg. Fjellpartiet har sett Rauma på kartet i ei årrekke, men vertskapet og ikkje minst bebuarane som var ramma av skredtrusselen er letta over at det heile omsider er over. Kommunesamanslåing har prega regionen, men Rauma held fram åleine. Vi ser likevel at vi er avhengig av naboane vår for å kunne gje gode tenester på mange område. I 2019 har vi etablert nye samarbeid både gjennom Nordmøre og Romsdal Brann og Redning og gjennom Molde Interkommunale legevakt. I 2019 gjorde vi også vedtak om å bli ein del av Romsdalskommunane sitt renovasjonssamarbeid – RIR. Reguleringsplan for Romsdalsgondolen vart godkjent i november 2019, og bygging av fjordstasjonen allereie i gang. Kan dette bli starten på arbeidet med å få fart i verdiskapinga i reiselivet i kommunen?

Rauma kommune gjennomførte i 2019 ei Borgarundersøking. Undersøkinga vart sist gjennomført i 2017 og viser stor framgang på dei aller fleste område. Når det gjeld dei kommunale tenestene har barnehage og eldreomsorg ein signifikant framgang frå 2017. Kommunen sine innbyggjarar gjev drikkevatnet det beste resultatet som nokon gong er målt blant kommunar i undersøkinga. Vi får også eit svært godt resultat på omdøme, turisttilbod, sentrumsattraktivitet, kriseberedskap og natur- og friluftsliv. Rauma kommune er ein god kommune å bo og leve i! Vi må derfor ikkje miste trua på at alle aktørar skal komme seg gjennom denne krisa vi no står i på ein måte som legg grunnlaget for ny vekst.

Det kommunale driftsnivået er framleis for høgt samanlikna med dei ressursane som er tilgjengeleg, og på en del område også samanlikna med andre kommunar. Vi må derfor vere budd på å halde fram omstillinga. Kommunen – politikarar og tilsette - har høge ambisjonar og det er derfor krevjande å sjå at ressursane ikkje strekk til. Innbyggjarar og næringsliv har store forventningar til oss, noko som også er motiverande når vi saman skal jobbe for å gjere Rauma til ein god stad å bo og drive næringsverksemd i. Særleg når tidene er usikre er det viktig at vi står saman om dette.

Åndalsnes 30.03.2020

Toril Hovdenak

Rådmann

2. Visjon, mål og strategiar

”Vi skal bli verdas beste kommune for naturglade menneske”

Visjonen er heile Raumasamfunnet sin visjon. Den har god forankring lokalt og er godt profilert. Den er inkluderande for alle som bur eller gjestar Rauma. Visjonen forpliktar oss i forhold til å ta vare på naturen og vere eit berekraftig samfunn. Følgjande verdiar er vedteke: **Samarbeidsvillig, Ekte og Raus**. Verdiane seier at vi SER kvarandre og er Samarbeidsvillige, Ekte og Rause. FN sine berekraftsmål skal vere styrande for kommunen sitt arbeid.

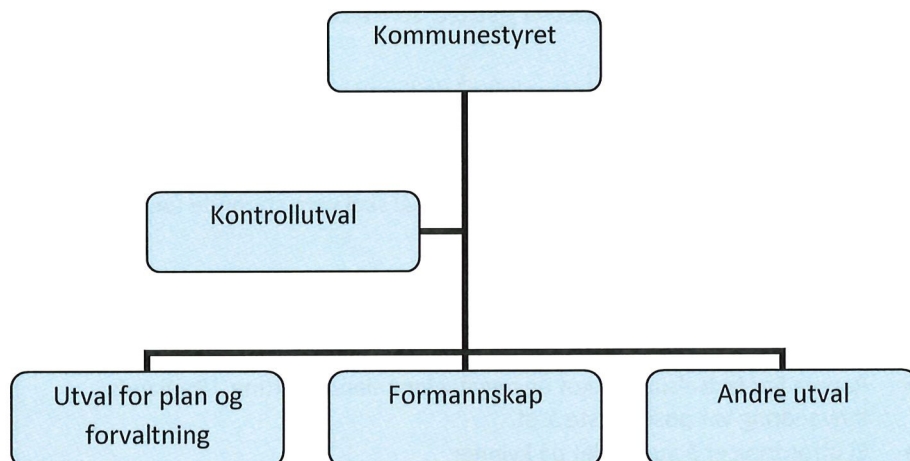
Hovudmål	Forklaring
200 innbyggjarar	• Hovudindikator for eit samfunn sin livskraft er utvikling av folketalet • Rauma har fødselsunderskot og negativ innanlands flytting. Utanlands innvandring var positiv siste året. • Ei utfordring er å auke talet på kvinner
200 arbeidsplassar	• Målet er netto vekst i talet på arbeidsplassar. Dette legg eit grunnlag for vekst i folketalet. På sikt er talet på arbeidsplassar dimensjonerande for kor mange som vil bo i kommunen • Halvparten av veksten bør komme frå vekst i eige næringsliv – resten frå auka utpendling
200 bustadar	• Godt og allsidig tilbod av bustader og bustadtomter er viktig for vekst i folketalet • Kommunen skal ha byggeklare tomter i Måndalen, Åndalsnes, Isfjorden og Åfarnes til ei kvar tid • Kommunen vil samarbeide med private om bustadtomter i andre bygdelag • Ei særleg kommunal oppgåve er å bidra til nok omsorgsbustader, utleigebustader, førsteheimsbustader og bustader for vanskelegstilte

Strategiar

- **Samferdsel og regionale ambisjonar:** Ein hovudstrategi for å bli del av ein større bu- og arbeidsmarknad
- **Tilflytting og attraktivitet:** Både for tilbakeflyttarar, norske tilflyttarar og utanlandske innvandrarar må Rauma være attraktivt, med gode jobb- og butilbod – venleg og imøtekommande
- **Næringsliv og arbeidsplassar:** Rauma har eit sterkt næringsliv, men med svak vekst. Omstilling, knoppskyting og nyetableringar blir viktig framover. Potensialet for sysselsetjing og verdiskaping i reiselivet er relativt stort.
- **Lokal samfunnsutvikling og lokaldemokrati:** Ei rekke tiltak er gjort for å gjere tindehovudstaden Åndalsnes til eit attraktivt senter for heile kommunen. Tilrettelegging for vekst og utvikling i heile kommunen er viktig for å nå kommunen sine mål.
- **Miljø og folkehelse:** Folkehelsearbeidet er grunnleggjande viktig for å bidra til at innbyggjarane kan ha et godt liv i Rauma. Berekraft skal vere gjennomgåande perspektiv.

3. Politisk Verksemd

Politisk organisasjon

Fram til konstitueringsmøte for nytt kommunestyre 3.10, hadde Kommunestyret i Rauma 27 representantar fordelt på desse gruppene:

- Høgre – 8
- Senterpartiet – 7
- Arbeiderpartiet – 4
- Framstegspartiet – 2
- Kristeleg Folkeparti – 2
- Sosialistisk Venstreparti – 2
- Venstre – 1
- Uavhengig – 1

Ordførar var Lars Olav Hustad (H) og varaordførar er Arne Hop (KrF).

Etter konstitueringsmøte 3.10 har Kommunestyret i Rauma har 27 representantar fordelt på desse gruppene:

- Sosialistisk Venstreparti – 7
- Høgre – 6
- Senterpartiet – 5
- Arbeiderpartiet – 5
- Kristeleg Folkeparti – 1
- MDG – 1
- Pensjonistpartiet - 1
- Uavhengig - 1

Ordførar vart Yvonne Wold (SV) og varaordførar Magnhild Vik (SP).

Møteverksemd

- I 2019 hadde kommunestyret i alt 8 ordinære møte. Kommunestyret behandla 88 politiske saker og 20 spørsmål og interpellasjonar.
- Kommunestyret er Generalforsamling i Rauma Energi. I 2019 vart det gjennomført eit møte i generalforsamlinga.
- Formannskapet hadde 8 møte i 2019 og behandla i alt 74 politiske saker
- Arbeidsmiljøutvalet hadde 5 møte i 2019 og behandla 23 saker.
- Utval for plan og forvaltning hadde 7 møte med 50 behandla saker.
- Kontrollutvalet hadde 6 møte i 2019 og behandla 28 saker.

Overføring av kommunestyret sine møte

Møte i kommunestyret er samstundes overført på kommunen og Åndalsnes Avis sine nettsider. Etter møte er opptaka tilgjengeleg på kommunens nettstad.

	2019	2018
Visningar	3 603	2 639
Unike visningar (unike IP-adresser)	970	745

Saker

Dei største og viktigaste sakene som vart behandla av dei politiske organa i kommunen i 2019 var:

- Besøksstrategi Romsdalseggen
- Evaluering av drift av kjøkken kok/kjøl
- Mobilnett Trollstigen - invitasjon til spleiselag
- Takst- og rabattsystem Tresfjordbrua og Vågstrandtunnelen
- Berekraftig reisemål i Rauma
- Investeringsbudsjett 2019 - endeleg godkjenning
- Kommunedelplan Kulturminne og kulturmiljø
- Nedlegging av kommunale vegar i Rauma
- Selskapsavtale - Romsdalshalvøya interkommunale renovasjonsselskap IKS
- Forskrift om renovasjon i RIR - kommunane, Møre og Romsdal
- Vedtak om deltaking i interkommunalt legevaktsamarbeid – oppstart i 2020
- Etablering av Nordmøre og Romsdal brann og redning IKS - Rauma kommunes si deltaking
- Oppstart av arbeid med Heilskapleg risiko- og sårbarheitsanalyse (ROS)
- Bosetting av flyktningar 2020 og 2021

- Tilstandsrapport for grunnskulen 2018
- Vedtak om grensejustering mellom kommunane Rauma og Vestnes
- Konstituering av nytt kommunestyre og utval
- Sluttbehandling - Detaljregulering for Romsdalsgondolen
- Sluttbehandling - Detaljregulering Måndalen barnehage
- Brannstasjon - Lokalisering av ny brannstasjon på Åndalsnes
- Budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023

4. Samfunn

Samfunnsplanens handlingsprogram

Overordna mål for Raumasamfunnet vedtatt i Samfunnsplanen er omtala i starten av årsrapporten og er knytt til befolkningsvekst, næringsvekst, regionforstørring og boligvekst.

Befolkningsvekst 2019

	2018	2019	Endring	Mål 2030
Folketal	7487	7468	-19	7687

Folketalet i Rauma gjekk ned med 19 personar i 2019. Det var fødd 56 personar i Rauma i 2019, mens det i same periode døydde 83. Dette gir et negativt fødselsoverskot på 27 personar siste år. Kommunen hadde ei netto innvandring på 35 personar i 2019, medan vi hadde ei netto innanlands utflytting på 27 personar.

Bedriftsvekst 2019

	2018	2019	Endring	Mål 2030
Lokale arbeidsplassar	3477	3416	-61	3678

Etter ein auke på i talet på arbeidsplassar 151 frå 2016 til 2018 viser statistikken ein reduksjon i talet på arbeidsplassar på 62 frå 2018 til 2019.

Talet på sysselsette i befolkninga var redusert med 20 personar frå 3746 til 3726 siste året.

Regionforstørring 2019

	2018	2019	Endring
Tal utpendlarar til resten av fylket	459	452	-7

Talet på utpendlarar frå Rauma til nabokommunane er redusert med 7 personar frå 2018 til 2019. Utpendlinga til Molde er redusert med 4 til 256 personar. Pendlinga til Ålesund er stabil på 30 personar. Utpendlinga til Vestnes er 105 personar, ei auke på 7 frå året før.

Boligvekst 2019

	2018	2019	Endring	Mål 2030
Godkjente boeiningar	21	8	-13	200

Talet på godkjente boeiningar i 2019 var 8. Det vart i tillegg godkjent 5 hytter. Boligbygginga svingar mykje frå år til år. Ei takt på 8 nye boligar pr år vil vere for lavt til nå målet om 200 nye boligar i 2030. Det må byggjast i gjennomsnitt 17 nye boligar kvart år fram til 2030 for å nå målet om 200 nye boligar i perioden.

Kommune-NM

For å samanlikne samfunnsutviklinga i Rauma med utviklinga elles i landet, kan ein sjå til statistikkgrunnlaget som kvart år blir lagt fram av NHO kalla Kommune-NM. Her er kommunane rangert innanfor fem ulike område.

Område	2018	2019	Endring
Næringsliv	88	86	+2
Arbeidsmarknad	103	129	-26
Demografi	230	209	+21
Kompetanse	121	176	-55
Kommunal økonomi	224	219	+5
Samla rangering	124	144	-20

Rauma plasserer seg no på ein 144. plass av 422 kommunar. Dette er ein tilbakegang på 20 plassar samanlikna med 2018. Det er størst tilbakegang på indikatoren Kompetanse. Denne seier noko om del sysselsette med utdanning på universitets- og høgskulenivå (over 4-år), bestått fagprøve og teknisk og naturvitenskapleg utdanning. Det er også tilbakegang på indikatoren Arbeidsmarknad. Denne indikatoren baserer seg på opplysningar om sysselsetjing, sjukefråver, uføre og arbeidsledige.

Borgerundersøkelsen

Rauma kommune gjennomførte i 2019 ei Borgarundersøking. Undersøkinga vart sist gjennomført i 2017 og viser ein stor framgang på dei aller fleste område. Når det gjeld dei kommunale tenestene viser både barnehage og eldreomsorg ei signifikant betring frå 2017. Kommunen sine innbyggjarar

gjev drikkevatnet det beste resultatet som nokon gong er målt blant kommunar i undersøkinga. Vi får også eit svært godt resultat på omdømme, turisttilbod, sentrumsattraktivitet, kriseberedskap og natur- og friluftsliv. Rauma kommune er ein god kommune å bo og leve i!

Viktige hendingar i 2019

- Næringsprisen 2019 gjekk til Måndalen Trevare AS
- Kulturprisen 2019 gjekk til Rauma historielag
- Norsk Fjellfagskole vedtek å etablere seg i Rauma
- Rauma vidaregående skole får linje for Bratt friluftsliv
- Veslemannen raser og innbyggjarane i området kan flytte heim for godt
- Rauma kommune får sin første kvinnelege ordførar
- Rauma elv blir erklært fri for gyrodactylus-smitte etter 40 år
- Rekordbesøk i Trollstigen med 1,1 million gjestar
- Innovasjonssenteret Utrøna blir opna
- Rauma er med i finalen om å bli Norges beste vertskommune for Næringslivet
- Romsdalsgondolen AS fekk godkjent reguleringsplan for bygging av gondol til byfjellet Aksla
- Kommunal- og moderniseringsdepartementet vedtek at Vågstranda og Hjelvik blir en del av Vestnes kommune fra 1.januar 2021

5. Tenester

Mål

Vedtekne mål for kommunen sin tenesteproduksjon er:

Overordna mål	Rauma kommune skal yte tenester til sine brukarar i samsvar med brukarane sine behov og rettar	
Mål	Brukarane skal ha tilpassa tenester	System sikrar og måler god kvalitet

Tenestekvalitet krev eit internkontrollsystem som måler avvik i høve til fastsette normer og prosessar. Ein viser til rapport frå internkontrollsystemet i organisasjonskapitlet.

Det er oppretta brukarråd for kvart tenesteområde. Desse råda bidreg til å betre brukartilpassing og sikring av tenestekvalitet.

Som vedlegg til årsrapporten er det utarbeidd rapport frå kvart av kommunen sine seks tenesteområde. Her har tenesteområda rapportert på dei mål som vart sett i strategien for kvart av områda i samband med budsjett og økonomiplan 2019-2022.

Kommunebarometeret

Kommunebarometeret viser Rauma sin relative plassering blant landets kommunar når det gjeld «kvalitet og omfang» av tenesteproduksjonen. Utviklinga frå 2018 til 2019 går fram av tabellen nedanfor:

	2018	2019	Endring
Grunnskole	114	196	-82
Pleie og omsorg	274	184	+90
Barnevern	347	149	+198
Barnehage	370	244	+126
Helse	367	274	+93
Sosial	177	174	+3
Kultur	295	215	+80
Økonomi	423	373	+50
Kostnadsnivå	81	48	+33
Miljø og ressursar	113	165	-52
Saksbehandling	42	233	-191
Vann, avløp og renovasjon	125	99	+26
Totalt	323	211	+112

(basert på Kostra og rekneskapstal i frå 2018)

47% av nøkkeltala viste framgang frå i fjor og vi plasserer oss på ein 211. plass justert for inntektsnivå. Vi hadde ein framgang på 112 plassar samanlikna med i fjor. På områda kostnadsnivå og vatn og avløp er vi blant dei 100 beste kommunane i landet. Samstundes er økonomien eit av dei svakaste nøkkeltala våre på grunn av dårleg driftsmargin, eit nær tomt disposisjonsfond og høg renteeksponering. Rauma kommune har sine svakaste plasseringar innan økonomi (373. plass), helse (274. plass) og barnehage (244. plass). Barnevern (+198) og barnehage (+126) var områda med størst framgang i 2019.

Organisering i tenesteområder

Kommunens tenesteområde er:

Formålet med tenesteorganisering er å få til tettare samarbeid, betre kompetansedeling og meir effektiv drift mellom tenester som er nærståande og rettar seg mot om lag same målgruppe av brukarar.

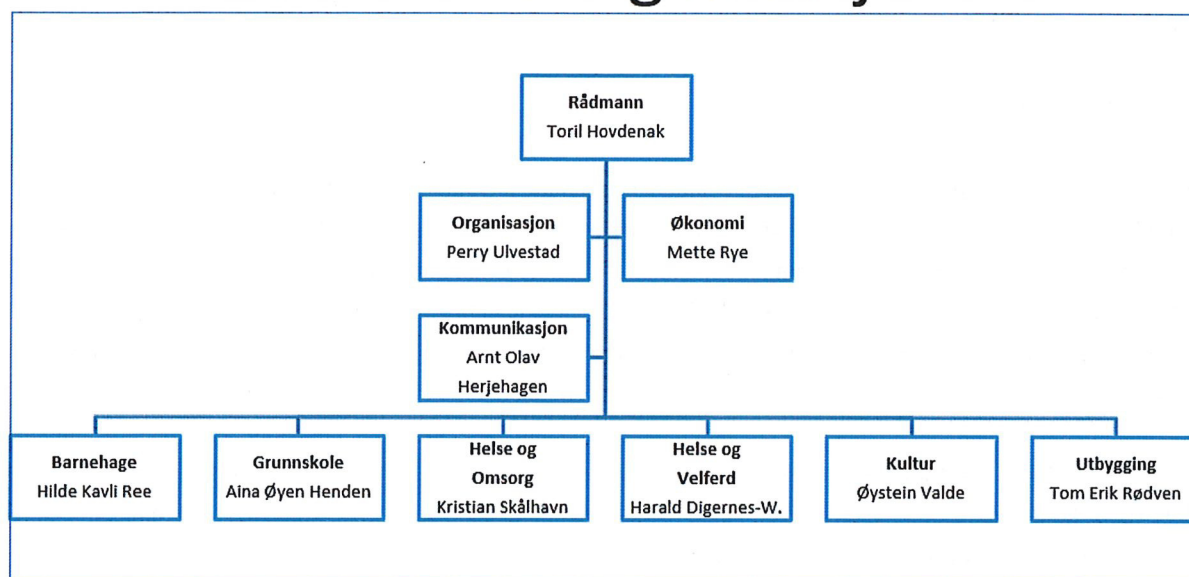
Viktige hendingar i 2019

- Rauma kommune vart endeleg frikjent i saka mot Veidekke AS om tildeling av Helsehuskontrakten
- Tilstandsrapporten for grunnskolen er lagt fram for kommunestyret
- Møteplassen blir etablert
- Reguleringsplan for Måndalen barnehage blir godkjend
- Borgarundersøkelsen blir gjennomført, med fin framgang på dei fleste område
- Rauma gjer vedtak om å delta i interkommunalt legevaktsamarbeid
- Drift av 5 nye vassverk er sett i gang
- Renovasjonsordning med meir kildesortering er etablert
- 9-er bane på Øran er bygd
- Nordmøre og Romsdal Brann og Redning blir etablert. Rauma er ein av eigarkommunane
- Kommunestyret gjer vedtak om å bygge 1-10-skule i Måndalen i samarbeid med private investorar
- 95% av deltakarane som avslutta introduksjonsprogrammet gjekk til arbeid/utdanning (landssnitt 55%)
- Fleire frivillige bidreg inn i tilbodet til kommunen sine innbyggjarar
- Kommunen arrangerer for første gong frivilligfest for kommunen sine frivillige
- Ny kulturminneplan er vedteken
- Isfjorden skole vart godkjent som dysleksivenleg skole
- Rekordmange lærarar deltek i vidareutdanningsprogrammet «kompetanse for kvalitet»
- Digital satsing i skulen, med digitale tavler og 1:1 digitale verktøy til alle elevar

6. Organisasjon

Leiting

Overordna organisasjonskart

Mål og resultat

Overordna mål	Rauma kommune skal vere ein profesjonell og framtidsretta organisasjon å jobbe i			
Mål	God leiting	Kompetente medarbeidarar	Lavt sjukefråvær	Heiltid
Korleis lykkast	Leiarutvikling og leiaroppfølging	Rekruttere, utvikle og mobilisere tilsette sin kompetanse mot oppgåvene	Auka innsats og fokus på årsakene til sjukefråværet	Organisere verksemdene basert på heile stillingar
Korleis måle	Faktor 5 – Meistrings-orientert leiting	Faktor 4 – Bruk av kompetanse	Samla sjukefråvær Visma HRM - BI	Tilsette heiltid av totalt tal på tilsette
Resultat 2018	3,6	4,1	7,6 %	42,5 %
Resultat 2019	3,6	4,1	9,0%	44,5 %
Ambisjon 2022	4,2	4,3	5,0 %	50%

Medarbeidarundersøking

I 2016 gjennomførte Rauma kommune KS si medarbeidarundersøking 10 – Faktor. Undersøkinga byggjer på forskning om kva som er viktige innsatsfaktorar for å oppnå gode resultat i forhold til organisasjonen sine mål og kvalitet på tenestene. Same undersøking blei gjennomført på nytt i 2018. Samla sett viser gjennomsnittet ei betring av faktorane i Rauma i forhold til 2016. Dei to faktorane vi i 2016 skåra lavast på, er mellom dei to med gjennomsnittleg størst framgang i 2018/2019. Elles er vi ikkje så ulik landsgjennomsnittet og andre kommunar som vi ofte trur. Ny undersøking vil bli gjennomført i 2020.

Rekruttering

Vi har kompetente søkjarar til dei fleste stillingar, men med noko variasjon mellom dei ulike tenestoområda. Rekruttering av mellom anna barnehagelærarar og sjukepleiarar kan vere krevjande. Leiarstillingar er det generelt få søkarar til, men i 2019 har det vore ein auke i tilfanget av søkarar til desse stillingane. Reduksjon i talet på deltidsstillingar blir gjort der det er mogleg og ønskeleg. Tilsette i midlertidige stillingar med rettar etter Arbeidsmiljølova får faste arbeidsavtaler når det er grunnlag for det.

Rauma kommune har gjennom mange år satsa på lærlingordninga som ein viktig del av vårt rekrutteringsarbeid. Ved årsskiftet var 13 lærlingar under aktiv opplæringskontrakt. Lærlingane blir følgt opp av Rauma og Vestnes opplæringskontor.

Likestilling

Samanliknbare tal for dei fire åra er henta frå rapport i Visma BI:

	2016	2017	2018	2019
Årsverk totalt	532	562	591	587
Tilsette totalt	717	749	778	775
Tilsette, menn	157	166	172	178
Tilsette, kvinner	550	583	606	597
Tilsette, heiltid totalt	299	322	331	345
Tilsette, heiltid menn	81	82	82	87
Tilsette, heiltid kvinner	218	240	249	258
Tilsette, deltid totalt	418	427	447	430
Tilsette, deltid menn	76	84	90	91
Tilsette, deltid kvinner	342	343	357	339
Brann deltid m.m.	42	35	36	36
Brannbefal (deltid)	4	4	4	4
Leiarar	46	54	48	48
Leiarar, menn:	17	17	16	15
Leiarar, kvinner:	29	37	32	33

Talet på årsverk har gått ned med 4 samanlikna med 2018. Dei fleste årsverka er innan Helse og omsorg. 77% av kommunen sine tilsette er kvinner. Andelen kvinnelege leiarar i kommuneorganisasjonen er 68 %.

Talet på kvinner tilsett på heiltid har ein auke samanlikna med 2018 samstundes som tala for kvinner som arbeider deltid har gått ned. Det er ei målsetting å få fleire kvinner over i heiltid gjennom ein fleksibel personalpolitikk og med utviding av stillingar. Både erfaringsbasert og kunnskapsbasert viser dette seg vanskeleg utan at ein samtidig set fokus på arbeidstidsordningane innan turnusyrka. Nye arbeidstidsordningar er difor sett på dagsorden og utprøvd innan institusjonsdrift i Helsehuset. Samla har talet på tilsette i heiltid auka frå 42,5% til 44,5% i kommuneorganisasjonen. Når det gjeld menn og deltid utgjør brannkorpset nær halvparten av talet. Frå 2020 går brannkorpset over i Nordmøre og Romsdal Brann og Redning IKS.

Som ein del av kommunen sitt bedriftsinterne attføringsarbeid er fleire personar omplassert i stillingar i 2019. Vår satsing med å tilby og legge til rette for at tilsette med redusert arbeids- og funksjonsevne kan fortsette i arbeidslivet er ein sentral del av vårt arbeid for å fremje likestilling og integrering, og å motverke diskriminering.

Internkontroll (IK)

Internkontroll er kommunen sitt verktøy etter kommunelova for å identifisere svakheiter og brot på lovkrav i tenestene. Det web-baserte IK systemet har same portalløysing som HMS systemet. Internkontrollen er under utvikling der ein også i 2019 har lagt vekt på opplæring og innlegging av prosedyrar og rutinar knytt til tenesteyting. Meldte avvik blir handtert og lukka av verksemdsleiar. Lukking av avvik kan mellom anna skje gjennom endring av prosedyrar, opplæring, informasjon eller andre kvalitetsfremjande tiltak.

Avvik IK	Meldte avvik	Ikkje starta	Starta	Fullført
2016	107	19	9	79
2017	283	97	14	172
2018	300	46	15	239
2019	376	73	32	271

Helse- miljø og sikkerheit (HMS)

Rauma kommune har eit web-basert system for handtering av helse- miljø- og sikkerheitsarbeid (HMS). I HMS-systemet sitt årshjul finn ein det systematiske arbeidet som skal gjennomførast i verksemdene for å imøtekomme krava i Arbeidsmiljølova.

Alle verksemdar skal utarbeide tiltaksplan og gjennomføre vernerunde. I tillegg får alle verneombod og verksemdar tilbod opp HMS opplæring. Kor ofte ei verksemd skal gjennomføre risikovurdering er ein del av ROS analysen.

HMS krav	Verneområde som har gjennomført krav 2019	Av samla tal på verneområde
Vernerunde	23	25
Utarbeida tiltaksplan/handlingsplan	23	25

Avvik HMS	Meldte avvik	Ikkje starta	Starta	Fullført
2016	34	15	3	16
2017	78	28	5	45
2018	108	66	10	32
2019	93	24	9	60

Bedriftshelseteneste

Rauma kommune har avtale med Stamina Helse om levering av ein fast prisa grunnpakke HMS og ein pakke med tilleggstenester som er bestilt spesifikt. Bedriftshelsetenesta møter fast i Arbeidsmiljøutvalet.

Digitalisering

- Ny heimeside er innført ved årsskiftet 2018/2019. Dette opnar opp for at publikum no kan søkje elektronisk på mange kommunale tenester.
- Innføring av Minside opnar opp for at innbyggjarane mellom anna kan finne opplysningar om sin eigedom, melde inn feil, gjere avtalar med saksbehandlar, lege m.m.
- Rauma kommune har over ei tre års periode digitaliserer byggesaks- og landbruksarkivet. Dette gjev gevinstar både for innbyggjarar, næringsliv og kommune ved at all dokumentasjon er digital. Arbeidet skal vere ferdig i 2020.
- Innføring av nye fagsystem i skule og barnehage.
- I 2019 starta vi opp arbeidet med å skifte ut analoge tryggheitsalarmar og innføre digitale tryggheits- og brannalarmar. Totalt vil 150 alarmar vere utskifta innan første halvår 2020.
- Innføring av velferdsteknologi og pasientvarsling ved det nye omsorgssenteret i Måndalen

Etiske retningslinjer

Etikk er å halde seg redelig til eit verdigrunnlag, både sitt eige og det verdigrunnlaget som gjeld i organisasjonen. Som ein open organisasjon er kommunen sitt omdømme avhengig av innbyggjarane sin tillit. Tilliten blir svekka ved mistanke om til dømes korrupsjon, lovbrøt, maktmisbruk eller liknande handlingar. For kommunen som verksemd er det derfor i tillegg til det som følgjer direkte av lover og reglar, vedtatt nye og eigne etiske retningslinjer for folkevalde og tilsette i 2018. I tillegg er varslingsplakaten revidert i 2019 i samsvar med endringar i Arbeidsmiljølova. Det er avdekt eit alvorlege brot på dei etiske retningslinene. Det er behandla ei varslingssak i 2019.

Kompetanseutvikling

Rauma kommune ønskjer å arbeide systematisk og strategisk med kompetanse for lettare å halde på, utvikle, rekruttere og nytte rett kompetanse. Tilsette med rett kompetanse er med på å sikre at kommunen leverer gode tenester. Med dette som bakteppe har verksemdene utarbeidd og vedtatt strategisk kompetanseplanar. Strategisk kompetansestyring inneber planlegging, gjennomføring og evaluering av tiltak for å sikre organisasjonen og den enkelte medarbeidar nødvendig kompetanse for å nå definerte mål.

I 2019 har rådmannen si leiargruppe saman med fire andre kommunar delteke på eit program om innovasjon og digitalisering (Leiargaloppen) i regi av KS.

Det vart brukt ca. 2,6 millionar kroner til opplæringstiltak i 2019. Midlane kjem frå kommunale løyvingar og frå øyremerka midlar innan helse og omsorg og oppvekst, samt midlar som vi har fått gjennom spesifisert søknad.

Fråvær

Visma HRM – intern statistikk sjukefråvær

Sjukefråværet i Visma HRM viser faktisk sjukefråvær og er ikkje ein bearbeid statistikk slik som den sentrale statistikken frå KS. Tala for 2016, 2017 og 2018 er nye rapportar henta frå samanliknbar organisering.

	Legemeldt fråvær	Eigemeldt fråvær	Samla fråvær
2016	8,55 %	1,23 %	9,78 %
2017	7,71 %	1,35 %	9,06 %
2018	6,97 %	0,63 %	7,61 %
2019	8,61 %	0,45 %	9,06 %

I 2018 starta vi ei eiga satsing på reduksjon i sjukefråværet saman med NAV og KS. Satsinga (NED) har særleg fokus på avdelingane innan helse og omsorg og barnehage der sjukefråværet er høgast. Sjukefråvær og oppfølging av dette er tema i kvart møte i Arbeidsmiljøutvalet, i dei faste leiarmøte og i det månadlege møtet mellom rådmann og Hovudtillitsvalte/Hovudverneombod. I 2019 har vi også prøvd ut «spissa» tiltak innan enkelte avdelingar i regi av BHT. I all hovudsak er det dei langtids sjukemeldte som utgjer fråværet i statistikken.

7. Økonomi

Rekneskap drift 2019

Rekneskapen viser eit underskot på 8,36 millionar kroner. Driftsutgiftene auka med 6,4% medan driftsinntektene auka med 2,7%. Brutto driftsresultat var på -24 mill. kroner mot 0,2 mill. i 2018 og 14,2 mill. i 2017. Sum driftsutgifter vart 709 millionar kroner i 2019, medan sum finansutgifter var på 43,5 mill. kr., ei auke på 26% frå 2018. Netto driftsresultat var på 3,5 millionar kroner mot 14,5 millionar kroner i 2017.

Tenesteområda hadde samla 21 millionar kroner i meirforbruk i 2019, noko som er ei forverring frå 16 millionar i 2018. Det er særleg i Helse og omsorg og Helse og velferd vi har hatt store utfordringar i 2019. Avrekning av netto premieavvik, og høgare skatt og eigedomsskatt enn budsjett reduserte det samla meirforbruket.

Overordna mål	Rauma skal ha en bærekraftig kommunal økonomi			
Mål	Rauma kommune skal gå med overskudd hvert år	Ha reserver til å tåle renteøkning og uforutsette hendelser	Netto finansutgifter skal være rimelige og forsvarlige	Driften skal være kostnads-effektiv
Korleis lykkas	Alle enheter må tilpasse driften til tildelt budsjett-ramme	Sette av til disposisjonsfond	Økte låneopptak må finansieres med innsparinger i driften	Kostnader må synliggjøres og sammenlignes i alle tjenester
Korleis måle	Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	Netto finanskostnader i prosent av brutto driftsinntekter	Produksjonsindekser fra TBU
Status 2018	0,9%	1,8% (12,1 mill.)*	3,3%	108,6 (2017 tall)
Ambisjon 2022	Minimum 1,75 %	30 mill.kr.(4,7%)	Maksimum 5 %	Over 110
Resultatmål 2019	0,0 %	0,0% (avsetning)	4 %	111
Måloppnåelse	-1,8%	1,4%	3,4%	106,1 (2018 tall)

* av dette er disp. fond knytt til Flyktning 1,4 mill. pr 31.12.19.

Resultatet er under målet for 2019 som var balanse. Teknisk berekningsutval for kommunal og fylkeskommunal økonomi meiner at netto driftsresultat bør ligge på 1,75% av brutto driftsinntekter, om lag eit overskot på 8 millionar kroner. Målet for 2019 var berre 0%, på grunn av den utfordrande omstillinga vi no er inne i for Helse og omsorg. For økonomiplanperioden er målet 1,75%. For vår Kostragruppe 11 vart resultatet -0,1%. For landet utanom Oslo, var netto driftsresultat 1,2 % av brutto driftsinntekter etter rapporteringa per februar.

1,4% i midlar avsett til disposisjonsfond er lågare enn det som er nødvendig for å kunne handtere større uføresette utgifter i 2020, men nok til å handtere underskotet for 2019. Ved inngangen til

2019 sto 12 millionar kroner på disposisjonsfond, av dette var 4 millionar sett av til integreringsmidlar for flyktningar. Per 31.12.2019 står 9,4 millionar kroner på disposisjonsfondet, og av dette er 1,4 millionar integreringsmidlar.

Målet om maksimum 4 % i netto finansutgifter i 2019 vart nådd, med 3,4% av brutto driftsinntekter, tilsvarande 21,1 millionar kroner. For 2018 var dette talet 3,3%. For at formuen ikkje skal byggas ned må investeringane i realkapital minus gjeldsauken vere minst like stor som kapitalslitet. For 2019 har vi også hatt ei positiv utvikling i formuen, då netto gjeld har auka med berre 1,4 millionar.

Produksjonsindeksen vart som venta redusert frå 2017 til 2018. Lønnskostnader utgjer om lag 71 % av kommunen sine kostnader. Lønnskostnadene auka med 2,7% samanlikna med 2018, medan gjennomsnittleg årslønnsvekst frå 2018 til 2019 for tilsette i KS-tariffområde er rekna til 3,2%.

I tillegg til 5 millionar høgare netto inntekter frå skatt og eigedomsskatt, har også 6 millionar kroner i lågare netto premieavvik på pensjonar redusert underskotet. Gjelda er om lag uendra frå 2018 til 2019. Eigenfinansieringsgraden vart 56,4%. Langsiktig brutto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter vart redusert frå 122,7% i 2018 til 119,7%. Netto lånegjeld er 94,8%, dette er over snittet i landet (utan Oslo) som er 81,8%. Effekten av seinare års investeringar har gitt auka minimumsavdrag med 4,7 millionar kroner i 2019 og ytterlegare 1,5 millionar i 2020. Det betyr at drifta må reduserast tilsvarande.

Skatt og rammeinntekter

I sum auka skattar og rammetilskot med 3,8% i frå 2018 til 2019. Inntekt frå eigedomsskatten auka med 21 %, etter ein auke i skatten på bustad og fritidseigedomar frå 2018 til 2019 (til 7 promille). Eigedomsskattinntekt frå næringseigedomar auka nesten like mykje til tross for uendra sats. Veksten i skatteinngang inkl. naturressursskatt var på 3,2%, mot 4,7% som landsgjennomsnitt. Høge utbytteinntekter til personlege skatteytarar, truleg som følge av tilpassingar til økt utbytteskatt, har også dette året bidratt til auka skatteinntekter for kommunane.

Ordinær skatteinntekt var på netto 3,6 millionar meir enn budsjett. Vi fekk 9,1 millionar kroner meir enn budsjett i skattar, men skatteutjamning vart 5,5 millionar mindre enn budsjett. Utjamninga av skatteinntekter mellom kommunar skjer i etterkant, og endeleg utjamning kom i februar 2020. Dersom ein legg KS sin prognosemodell til grunn er det venta eit fall i skatteinntekt i frå 2019 til 2020.

RAUMA		1539					KS	Kommunestyre
				Budsjett			PROGNOSE	Budsjett
1000 kr	2018	2019	2019	Avvik	2020	2020		
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	178 301	184 977			187 775			
Utgiftsutjevning	34 496	30 168			38 710			
Overgangsordning - INGAR	-537	2 282			-403			
Saker særskilt ford (inkl. helsestasjon skole)	1 417	1 619			2 888			
Nord-Norge-tilskudd/Namdals-tilskudd	-	-			-			
Storbytilskudd	-	-			-			
Småkommunetillegg	-	-			-			
Sør-Norge tilskudd (kommuner med over 3	5 613	5 771			5 938			
Regionsentertilskudd	-	-			-			
Veksttilskudd	-	-			-			
Ordinært skjønn	330	130			330			
Ekstra skjønn KMD inkl. ufrivillig alene	417	-			-			
kommuner, infrastruktur, retaksering								
Budsjettedtak Stortinget - saldering budsjett 2019		-317						
RNB 2019 - endringer i rammetilskudd		90						
Stortinget saldering budsjett 2018	183							
RNB 2018 og Nysaldering 2018	101							
Sum rammetilskudd uten inntektsutj	220 321	224 721	224 630	91	235 238	235 240		
Netto inntektsutjevning	10 831	11 970	17 504	-5 534	14 773	20 760		
Sum rammetilskudd	231 152	236 691	242 134	-5 443	250 011	256 000		
Rammetilskudd - endring i %		2,4			5,6	2,8		
Skatt på formue og inntekt	207 857	214 556	205 416	9 140	212 362	209 100		
Skatteinntekter - endring i %		3,22			-1,02			
Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)	25 621	30 952	29 600	1 352	24 700	24 700		
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet)	464 630	482 199	477 150	5 049	487 100	489 800		
					avrundet			
Sum - endring i %		3,8	2,7		1,0	1,6		
Ekstra skjønn tildelt av fylkesmannen	8 130	30			-			

Kjelde: KS prognosemodell (06.03.2020) og vedtatt budsjett.

Skatteoppkrevjaren i Rauma kommune har sær gode innkrevjingsresultat. Frå sommaren 2020 blir desse oppgåvene overført til staten. Det skal bli spennande å sjå om desse resultatene varer ved.

Skatteart	Resultat per 31.12.2019	Resultatkrav per 31.12.2019	Differanse i forhold til krav +/-
Restskatt person 2017	98,79	97,00	+1,79
Arbeidsgiveravgift 2018	99,96	99,80	+0,16
Forskuddstrekk 2018	99,99	99,90	+0,09
Forskuddsskatt person 2018	99,12	99,20	-0,08
Restskatt 2017	100	99,40	+0,60
Forskuddsskatt 2018	100	99,90	+0,10

Tenesteområda

	Regnskap	Buds(end)	Avvik(per.)	Avvik	Regnskap	Avvik
	2019	2019	0	i %	2018	i % fra 2018
POLITISK STYRING OG KONTROLLORGANER	4 906 911	4 333 000	573 911	13 %	4 346 994	13 %
SENTRAL ADMINISTRASJON	23 921 816	25 533 575	-1 611 759	-6 %	22 085 113	8 %
KULTUR	15 173 065	14 961 755	211 310	1 %	14 438 101	5 %
KIRKEN OG RELIGIØSE SAMFUNN	5 735 816	5 696 000	39 816	1 %	5 711 448	0 %
BARNEHAGE	60 823 702	59 525 850	1 297 852	2 %	57 216 491	6 %
SKOLE	105 483 760	105 127 644	356 116	0,3 %	103 937 865	1 %
HELSE OG VELFERD	50 289 198	46 016 600	4 272 598	9 %	46 712 259	8 %
HELSE OG OMSORG	194 852 134	178 000 376	16 851 758	9 %	192 370 161	1 %
UTBYGGING	46 086 111	47 397 674	-1 311 563	-3 %	33 205 576	39 %
Sum driftsrammer	507 272 513	486 592 474	20 680 039	4,2 %	480 024 008	5,7 %

Tenesteområda hadde eit meirforbruk på 20 millionar kroner, eller 4,2% meir enn budsjett. Politisk styring og kontrollorgan med 13% og Helse- og omsorg og Helse og velferd med 9% hadde det største avviket samanlikna med budsjett. Helse og omsorg hadde likevel ein realnedgang samanlikna med 2018. Veksten i netto utgift til driftseiningane er dempa. Den auka med 5,7% i 2019, mot 8% i frå 2017 til 2018. Vi har likevel for høge driftskostnader til at dette er berekraftig.

Kommentar til avviket i dei ulike tenesteområda:

Politisk styring og kontrollorgan: I hovudsak er meirforbruk knytt til fast godtgjering til folkevalt, bl.a. etterløn, og framlegg til reduksjon i satsar som ikkje vart vedtatt. Det vart i tillegg meir i revisjonskostnader enn budsjett.

Administrasjon: Mindreforbruket skuldast meirinntekter knytt til sal av konsesjonskraft på 1,6 millionar kroner, samt stopp i tilsetingar for å halde ramma når IKT kostnadane auka.

Kultur: Meirforbruket er knytt til kinobesøk som var lågare enn venta i 2019, og på kulturområdet med svikt i husleigeinntekter. Frivilligsentralen, Ungdomsrådet, aktivitetstilbod barn og unge og

kulturskulen si drift var innanfor budsjettrammene. Gjennomgang av kostnader og arbeid med å auke inntektene på kino og kultur vil ha fokus i 2020.

Kyrkje og religiøse samfunn: Ein mindre avvik på gartnartenester

Barnehage: Meirforbruket er knytt til utgifter til ikkje-kommunale barnehagar, både driftstilskot som gjeld barn i kommunen og i andre kommunar med styrka tilbod og fleire små barn enn forventa i private barnehagar. Rekneskapen viser meirforbruk på Myra og Leiktun, men mindreforbruk i dei andre kommunale barnehagane resulterte i balanse totalt sett. Høgt sjukefråvær er blant årsakene til meirforbruk ved dei store barnehagane. Dette har det vært jobba godt med i 2019, og vi venter effekt i tida framover. I tillegg har utfordringar knytt til barn med ekstra ressursbehov gitt auka kostnader.

Skule: I sum er avviket lite, men det er store variasjonar internt mellom skolane. Vi har utfordringar økonomisk på de skulane som ikkje har "stordriftsfordelar", dvs. dei skulane som har få elevar på kvart trinn. 1-10 skulane i Rauma har låge elevtal på det enkelte trinn, samtidig som ein ikkje kan slå i saman klassar. Ofte grunna elever med spesielle behov. Sektoren hatt vesentleg auke i lønnskostnader i 2019, men større inntekter enn forventa i form av refusjonar.

Helse og velferd: Meirforbruket vart høgare enn venta knytt til Flyktningtenesta (1,5 mill.), barnevern (1,1 mill.), og NAV (0,7 mill.) og fellesområdet (0,7 mill.). Dette skuldast i hovudsak at introduksjonsprogrammet for elevar med lite skolebakgrunn vart utvida og at kommunen fekk mindre tilskot frå IMDI grunna færre busette enn avtalt. Barnevernet har hatt eit krevjande år, og på fellesområdet har det vore ekstra kostnader knytt til ressurskrevjande brukarar. NAV har hatt auke i kostnader til sosialhjelp og kvalifiseringsprogram ut over budsjett.

Helse og omsorg: Netto kostnadsauke frå 2018 til 2019 var på 1%, som er under halvparten av gjennomsnittlege pris og lønnsvekst. Området har derfor klart å kutte kostnader samanlikna med 2018, men fekk ein budsjettutfordring om å kutte 20 millionar kroner for å komme ned på eit anslag for gjennomsnittleg kostnadsnivå for Helse og omsorg på landsbasis. Fokuset i 2019 har vore å få kontroll på økonomien i institusjonsdrift, noko ein har komme godt på veg med. Det har derimot vore eit utfordrande år knytt til ressurskrevjande brukarar i butenesta. Her vart det eit meirforbruk på 7,7 millionar kroner, og en brutto kostnadsvekst på 38%! Anna heimebasert omsorg har hatt en kostnadsvekst på 0,5%, mens institusjon og resten av Helse og omsorg har hatt en nedgang i netto kostnad på 6,2% samanlikna med 2018. Tiltaka på institusjon er i hovudsak iverksett, men det tok noko lenger tid enn budsjettet la opp til, og ga dermed i sum eit meirforbruk samanlikna med budsjett i 2019. Det er venta ein heilårseffekt i 2020. Reduksjon av 7 plassar i korttidsavdelinga har fungert og saman med ny turnus har gitt ein kostnadsreduksjon på 6 millionar kroner. Det er for 2020 gjort vedtak om å ikkje nytte 15 institusjonsplassar og heller auke med 7 omsorgsbustader. I heimetenestene vil ny turnus gje effekt først i 2020, og arbeidet med å ta i bruk velferdsteknologi vil halde fram i 2020. Målet er at kostnadene til Helse og omsorg i Rauma ikkje skal vere høgare enn det nasjonale gjennomsnittet når ein tek omsyn til demografien.

Utbygging: Dette er eit område med mange ulike tenester. Til tross for svikt i gebyrinntekter og meirforbruk i brannvesenet, går området med eit mindreforbruk samla sett. At vi vann helsehusrettssaka gjorde at vi kunne utgiftsføre lågare kostnader enn det var tatt høgde for i budsjettet.

Rauma brukar vesentleg meir enn andre kommunar:

Dei førebelse KOSTRA-tala syner at Rauma sine basistjenester hadde eit meirforbruk på 38 millionar kroner samanlikna med det berekna behovet etter Telemarkforskning sine analysar. Analysen byggjer på Inntekts-systemet til kommunane. Korrigert for at vi har høgare inntekter enn gjennomsnittet er meirforbruket redusert til 25,3 millionar kroner.

Tjenesteområde	Mer-/mindreutgift 2019 (mill. kr) sammenlignet med		
	Lands- gjennomsnittet	«Normert og utgiftsnivå»	«Normert og inntektsjustert nivå»
Barnehage	-4,0	1,1	-1,1
Administrasjon	8,3	6,5	5,4
Landbruk	0,8	-0,8	-0,8
Grunnskole	0,5	-4,7	-8,1
Pleie og omsorg	71,5	34,4	29,9
Kommunehelse	4,6	1,1	0,5
Barnevern	-5,4	-2,2	-2,7
Sosialtjeneste	-2,8	3,0	2,3
Sum	73,6	38,4	25,3

Det er ein relativ kostnadsauke i alle tenester, samanlikna med analysene i 2018:

Tjenesteområde	Mer-/mindreutgift 2018 (mill. kr) sammenlignet med		
	Lands- gjennomsnittet	«Normert og utgiftsnivå»	«Normert og inntektsjustert nivå»
Barnehage	-7,6	-2,4	-4,6
Administrasjon	1,9	0,1	-0,9
Landbruk	1,1	-0,4	-0,4
Grunnskole	-2,2	-6,7	-10,0
Pleie og omsorg	61,0	19,7	15,3
Kommunehelse	2,3	-1,0	-1,7
Barnevern	-7,2	-3,8	-4,3
Sosialtjeneste	-6,0	-0,3	-1,1
Sum	43,2	5,0	-7,6

Kjelde: Telemarkforskning

I mange år såg vi eit mindreforbruk i pleie- og omsorg, men i 2016 snudde dette, og frå eit lite meirforbruk i 2017 vart det i 2018 eit meirforbruk på 19,7 millionar kroner samanlikna med eit

normert utgiftsnivå, og no 34,4 millionar. Tenestområdet har eit potensiale til å redusere forbruket i økonomiplanperioden ned til samen nivå som gjennomsnittet for landet.

Dei andre tenestene, og då særleg skule, brukar mindre enn normert nivå.

Investeringar 2019

Rauma kommune har bremsa investeringstakta. I 2019 var realinvesteringane 67 millionar kroner mot 148 millionar kroner i 2018. Av dei 67 millionane var 29% (19 millionar kroner) innan sjølvkostområda. Avskrivningane var på 35 millionar kroner. Eigenfinansieringsdelen av investeringsrekneskapen vart også høg i 2019 med 56% av investeringane. Dette skuldast mindreforbruk i investeringsrekneskapen i 2018, samt tilskot til og sal av Måndalen omsorgssenter til Rauma boliger AS.

	Regnskap	Buds(end)	Avvik(per.)	Avvik	Regnskap
	2019	2019		i %	2018
SENTRAL ADMINISTRASJON	5 749	8 730	-2 981	-34 %	5 463
KULTUR	1 463	4 925	-3 462	-70 %	73
KIRKEN OG RELIGIØSE SAMFUNN	650	650	-	0 %	1 125
SKOLE	606	620	-14	-2 %	224
HELSE OG OMSORG	2 334	3 500	-1 166	-33 %	7 886
UTBYGGING	56 022	65 830	-9 812	-15 %	133 801
TOTALT	66 819	84 255	-17 436	-21 %	148 573

Det største prosjektet i 2019 var Måndalen omsorgssenter. Prosjektet vart lyst ut på anbod i 2018, og det beste tilbodet innebar riving av eksisterande bygningsmasse, og etablering av heilt ny bygning med 16 bueiningar med plass til inntil 18 bebuarar. Forprosjektet vart vedtatt 8. mai 2018 med investeringskostnad (eks mva) på kr. 37.335.000. Rauma Boliger AS hadde prosjektleiinga. Veidekke vart ferdig med prosjektet til sommaren 2019 og prosjektet kom ut med kostnad på kr. 115.300,- lågare enn budsjett. Bygget vart levert i samsvar med kontrakt, og løysingane fungerer godt i praksis. Prosjektet fekk 18 millionar i tilskot frå Husbanken som bukollektiv. Bukollektivet var seld til Rauma Boliger for 19 millionar kroner.

	Regnskap 2 018	Regnskap 2 019	Sum	vedtatt ramme	Avvik ramme
6320 MÅNDALEN OMSORGSSENTER					
6950 BYGNINGSVEDLIKEHOLD OG NYBYGG INVENTAR OG UTSTYR	-	21 370	21 370		
NYBYGG/NYANLEGG	17 849 587	19 370 113	37 219 700	37 335 000	-115 300
MVA PÅ VEDERLAG MVA.PL. ANSK. INVEST.	4 393 585	4 680 297	9 073 882		
Sum utgifter	22 243 172	24 071 780	46 314 952		
SALG AV BOLIGER	-	-19 000 000	-19 000 000		
KOMPENSASJON FOR MVA I INVESTERING	-4 393 585	-4 680 297	-9 073 882		
TILSKUDD FRA HUSBANKEN	-	-18 000 000	-18 000 000		
Sum inntekter	-4 393 585	-41 680 297	-46 073 882		

Det har også skjedd store investeringar i vassverka dei siste åra grunna overtaking av fleire private vassverk. I tillegg til oppgradering av formålsbygga, har investeringar i digitale verkty vore blant dei største prosjekta i 2019.

Prosjekt	Regnskap 2019	Buds(end) 2019	Avvik i %
MÅNDALEN OMSORGSSENTER	24 071 781	18 375 000	31 %
UTSKRIFTING/NYANLEGG VANN	11 948 963	17 300 000	29 %
Oppgradering Formålsbygg 2019	5 534 142	5 400 000	2 %
Digitalisering og avlevering av arkiv	2 424 375	3 000 000	-19 %
UTARBEIDELSE AV HOVEDPLAN FOR VEG	1 871 834	2 900 000	-35 %
VELFERDSTEKNOLOGI	1 842 829	2 500 000	-26 %
IKT INVEST. ADMINISTRASJONEN	1 592 172	1 120 000	42 %
ROMSDALSEGGEN	1 439 197	4 000 000	-64 %
ROR IKT SAMARBEID INVESTERING	1 439 000	2 530 000	-43 %
Måndalen barnehage oppgradering	1 170 924	1 500 000	-22 %
SUM	53 335 217	58 625 000	-9 %

Kommentar til avvika:

Måndalen omsorgssenter vart avslutta innafor vedtatt totalramme i kommunestyret 8. mai 2018, men forskyving mellom år gjorde at det vart avvik i 2019. Vassprosjekta har også vore vanskelege å periodisere mellom åra. På Romsdalseggen-prosjektet rakk ein ikkje å sette i verk bygging av toalett i Vengedalen i 2019. Dei andre avvika skuldast også i hovudsak framdrift. Sjølv det kan vere vanskeleg å treffe rett på framdrift i prosjekta, er det litt for store avvik mellom rekneskap og budsjett i investeringsrekneskapen, og dette vil få auka fokus i 2020.

Gjeld og kommentarer til den finansielle situasjonen

Nøkkeltall	31.12.2019	01.01.2019	Forklaring
Total lånegjeld	Kr. 819 947 241	Kr. 818 289 746	Viser samlet lånegjeld ved utløpet av rapporteringsperioden. Inkluderer alle lån som er gjengitt i stamdataoversikten.
Rentebindingstid (inkl. rentebytteavtaler med fremtidig oppstart dersom det finnes slike i porteføljen).	1,37 ÅR	1,36 ÅR	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige rentebindingstid. Tallet viser hvor lenge renten på sertifikat, lån og obligasjoner i porteføljen er fast, hensyntatt alle kontantstrømmer (rentebetalinger, avdrag og hovedstol). Dersom en låneportefølje uten avdrag og årlige rentebetalinger har rentebindingstid på 1 betyr det at porteføljen i gjennomsnitt har en rentebinding på 12 måneder. Rentebindingstid er et kontantstrøm basert nøkkeltall og benyttes fremfor durasjon som er basert på markedsverdier.
Vektet gjennomsnittrente	1,82 %	1,54 %	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kupongrente, effektiv rente vil avvike noe. Ved sammenligning mot referanserente må det tas hensyn til durasjon og rentesikringsstrategi.
Kapitalbinding	2,49 ÅR	2,93 ÅR	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kredittbinding. Tallet viser hvor lang tid det i gjennomsnitt tar før renter, avdrag og hovedstol er nedbetalt eller forfalt til betaling. Desto høyere tall, desto mindre refinansieringsrisiko har porteføljen alt annet like.
Derivat volum (i % av gjeld)	0,00 %	0,00 %	Andel derivater (rentebytteavtaler, FRA, etc.) i (%) forhold til lånevolum.
Rentebinding under 1 år	59,94 %	53,29 %	Andel forfall av rentebinding kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som har renteregulering innenfor det nærmeste året.

Kapitalbinding under 1 år **55,50 %** **34,74 %**

Andel forfall kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som kommer til forfall innenfor det nærmeste året.

Rentesensitivitet (1 %-poeng økning) **Kr. 4 914 632** Kr. 4 360 827

Estimat på økt rentekostnad ved 1 % - poeng økning i det generelle rentenivået (total gjeld x Rentebinding under 1 år x 1 %). Viser hvor mye porteføljens rentekostnad kommer til å øke med p. a. 1 år frem i tid ved 1%- poeng økning i det generelle rentenivået. Måltallet er lineært.

Kjelde: Bergen Capital Management

- Rauma kommune har all ledig likviditet plassert i bank, med ein god bankavtale med Sparebank1SMN.
- Alle transaksjonar i perioden var innanfor dei rammer som er sett i kommunen sitt finansreglement.
- Det var ei auke i gjelda på 1,7 mill. kroner i 2019. Dette er ein realnedgang.
- Langsiktig brutto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter vart redusert frå 122,7% i 2018 til 119,7%. Netto lånegjeld er 94,8%, noko som er over snittet i landet (utan Oslo) som er 81,8%
- Netto renteeksponering i prosent av brutto driftsinntekter jfr KOSTRA er 81,5%, mot 60,2% i landet utan Oslo. Det historisk låge rentenivået, og auka bruk av sertifikatlån, har gjort at finanskostnadene er relativt låge.
- Risikoen ved høg gjeld er sårbarheit knytt til reduksjonar i inntekter eller auke i rentenivået, og refinansiering. Folketalet går ned i 2021 då Våge og Hjelvik blir ein del av Vestnes kommune, noko som gjer gjeldsbyrda tyngre å bere og at vi bør redusere denne.
- Korrigert netto lånegjeld er på 557 mill. kroner, eller 81% av brutto driftsinntekter. Her legg vi til ansvaret for lånet til kulturhuset, og trekk i frå utlånet til Rauma Energi.

Gjeld 31.12.19	819 947 241
Ubrukte lånemidler	-34 535 964
Vidareutlån KLP	-46 698 141
Rentekompensasjonsordningar	-36 806 799
Sjølvkostområda	-97 735 529
Rauma kulturhus og konf.senter AS	12 813 080
Rauma Energi	-60 000 000
Netto gjeld	556 983 888

- Refinansieringsrisikoen har auka gjennom 2019. Gjennomsnittleg kredittbinding på kommunen si gjeldsportefølje er no 2,49 år. Den delen av gjelda som kjem til forfall innan eitt år er auka til 55,5%.
- 655 millionar, eller 80% av gjelda er i ein relativt kort marknad. Vi har 4 lån i verdipapirmarknaden på til saman 428 millionar kroner. Av desse har 328 millionar forfall i 2020. I tillegg vart eit kortsiktig lån i Kommunalbanken på 127 millionar refinansiert i januar 2020. Ut

over dette er det eit fastrentelån på 100 millionar i Kommunalbanken med forfall i 2021 og ein obligasjon på 100 mill.kr. som har forfall i 2024. Resten er ordinære avdragslån med flytande eller faste renter.

- Rentesikringsgraden er noko redusert, frå 46,7% av samla gjeld ved utgangen av 2018, til 40,06% ved utgangen av 2019. 1% auke i rentenivået vil gje 4,9 millionar i auka driftskostnader.
- Rentekostnader for 2019 var 18,2 millionar kroner med omkostningar. Dette var ei auke på 4,3 millionar kroner i frå 2018 . Auke i rentenivået har auka kommunen si gjennomsnittsrente. Denne var på 1,82% ved utgangen av 2019 mot 1,54% i 2018.
- Minimumsavdrag er rekna til 24,4 millionar kr etter den forenkla modellen, ei auke frå 19,8 mill. i 2018.

Fordeling	Saldo	Prosentvis av total
Rentebinding over 1 år {fastrente}	328 484 088	40,06 %
Rentebinding under 1 år {flytende rente}	475 170 410	57,95 %
Sum rentebinding	803 654 498	98,01 %
Flytende rente {p.t. vilkår}	16 292 743	1,99 %
SUM	819 947 241	100,00 %

Fordeling	Saldo	Prosentvis av total
Rentebinding over 1 år {fastrente}	328 484 088	40,06 %
Rentebinding under 1 år {flytende rente}	491 463 153	59,94 %
SUM	819 947 241	100,00 %

Økonomisk risiko

- 1 % auke i det generelle rentenivået vil auke dei årlege rentekostnadene med 4,9 millionar kroner.
- Kapitalmarknaden er i skrivande stund uroleg og har lite likviditet, men fungerer for kommunesektoren som er ein trygg betaler. Det er venta at Norges Bank sine tiltak vil gje effekt før vi må refinansiere i mai-juni 2020.

8. REKNESKAP MED ØKONOMISKE OVERSIKTER

Rekneskapsskjema 1A - drift	Rekneskap 2019	Reg. budsjett 2019	Oppr.budsjett 2019	Rekneskap i fjor 2018
Skatt på inntekt og formue	211 630 152	202 416 000	197 216 000	204 931 179
Ordinært rammetilskot	236 689 614	242 134 000	243 334 000	231 152 944
Skatt på eigendom	30 951 615	29 600 000	28 200 000	25 619 946
Andre direkte eller indirekte skattar	5 307 073	5 189 000	5 087 000	5 116 150
Andre generelle statstilskot	1 910 681	1 500 000	1 500 000	6 030 623
Sum frie disponible inntektar	486 489 134	480 839 000	475 337 000	472 850 842
Renteinntektar og utbytte	20 184 505	18 313 570	11 313 570	12 912 501
Gevinst finansielle instrument	-	-	-	-
Renteutg.,provisjonar og andre fin.utg.	18 241 548	18 039 614	19 418 614	13 885 932
Tap finansielle instrument	-	-	-	-
Avdrag på lån	25 094 880	24 000 000	24 000 000	20 552 080
Netto finansinnt./utg.	-23 151 924	-23 726 044	-32 105 044	-21 525 511
Til dekning av tidligere regnsk.m. meirforbruk	-	-	-	-
Til ubundne avsetningar	-	-	-	1 982 558
Til bundne avsetningar	6 908	-	-	27 092
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	-	-	-	6 064 531
Bruk av ubundne avsetningar	-	-	5 000 000	-
Bruk av bundne avsetningar	-	-	-	-
Netto avsetningar	-6 908	-	5 000 000	4 054 881
Overført til investeringsrekneskapet	-	-	-	-
Til fordeling drift	463 330 303	457 112 956	448 231 956	455 380 212
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	-507 272 513	-486 592 474	-461 806 000	-480 024 008
Motpost avskrivning	35 375 325	34 710 474	18 703 000	24 843 080
Korrigeringsline*	206 225	-5 230 956	-5 128 956	-199 284
Meir/mindreforbruk	-8 360 660	-	-	0

Forklaring til korrigeringer avvik 1A-1B	Regnskap 2019	Reg. budsjett 2019	Oppr.budsjett 2019	Regnskap i fjor 2018
Driftskostnad på finansområdet: pensjon og premieavviksføringar	-1 022 503	5 300 000	5 300 000	-557 329
Driftskostnad på finansområdet: Overføring til kraftfondet	2 359 589	2 170 000	2 068 000	2 144 248
Finansinntekt på driftsområde: Konesjonsavgift Berild	21 710	19 000	19 000	19 195
Finanskostnad på driftsområde: Kalulatoriske renteutgifter	-2 247 727	-2 271 614	-2 271 614	-1 907 285
Finanskostnad på driftsområde: Andre renter og utbytte plassert i 1B	302 092			103 582
Driftsutgifter ført på finansområdet	380 614	13 570	13 570	396 873
Til korrigering	-206 225	5 230 956	5 128 956	199 284

Skjema 1B	Rekneskap 2019	Buds(end) 2019	Avvik(per.) 0	Oppr. buds 2019	Rekneskap 2018
POLITISK STYRING OG KONTROLLORGANER	4 906 911	4 333 000	573 911	4 365 000	4 346 994
SENTRAL ADMINISTRASJON	23 921 816	25 533 575	-1 611 759	26 720 000	22 085 113
KULTUR	15 173 065	14 961 755	211 310	14 970 000	14 438 101
KIRKEN OG RELIGIØSE SAMFUNN	5 735 816	5 696 000	39 816	5 696 000	5 711 448
BARNEHAGE	60 823 702	59 525 850	1 297 852	58 775 000	57 216 491
SKOLE	105 483 760	105 127 644	356 116	103 890 000	103 937 865
HELSE OG VELFERD	50 289 198	46 016 600	4 272 598	44 528 000	46 712 259
HELSE OG OMSORG	194 852 134	178 000 376	16 851 758	172 394 402	192 370 161
UTBYGGING	46 086 111	47 397 674	-1 311 563	30 467 598	33 205 576
Sum driftsrammar	507 272 513	486 592 474	20 680 039	461 806 000	480 024 008

Rekneskapsskjema 2A - investering	Rekneskap 2019	Reg. budsjett 2019	Oppr.budsjett 2019	Rekneskap i fjor 2018
Investeringer i anleggsmidler	66 819 030	84 255 000	117 075 000	148 572 990
Utlån og forskutteringer	2 190 000	7 500 000	7 000 000	38 255 903
Kjøp av aksjer og andeler	4 254 469	3 497 000	1 900 000	4 132 216
Avdrag på lån	2 480 919	-	-	28 647 929
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-
Avsetninger	23 528 450	19 500 000	19 500 000	23 878 207
Årets finansierungsbehov	99 272 867	114 752 000	145 475 000	243 487 245
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	26 049 238	56 632 000	82 400 000	7 834 903
Inntekter fra salg av anleggsmidler	20 344 428	19 500 000	19 500 000	1 577 575
Tilskudd til investeringer	18 176 007	21 965 000	20 200 000	179 136 000
Kompensasjon for merverdiavgift	8 125 509	10 035 000	18 865 000	23 440 802
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	9 377 725	3 223 000	2 390 000	7 194 067
Andre inntekter	401 345	350 000	220 000	817 335
Sum ekstern finansiering	82 474 251	111 705 000	143 575 000	220 000 682
Overført fra driftsregnskapet	800 000	-	-	-
Bruk av tidligere års udisponert	11 460 243	-	-	-
Bruk av avsetninger	4 538 373	3 047 000	1 900 000	34 946 805
Sum finansiering	99 272 867	114 752 000	145 475 000	254 947 488
Udekket/udisponert	-	-	-	11 460 243

		Regnskap 2019	Buds(end) 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018
Ansvar:	1210 FELLES DATAAVDELING				
1215	IKT INVEST. ADMINISTRASJONEN	1 592 172	1 120 000	1 120 000	2 113 849
1216	IKT INVEST. OPPVEKST	114 043	2 080 000	880 000	643 722
1221	ROR IKT SAMARBEID INVESTERING	1 439 000	2 530 000	1 800 000	1 526 727
1233	IKT investering barnehage	179 131	-	-	-
	Sum ansvar: 1210 FELLES DATAAVDELING	3 324 346	5 730 000	3 800 000	4 284 298
Ansvar:	1240 SENTRAL ARKIV OG POST				
1211	Digitalisering av arkiv	1 799 578	-	-	778 617
1212	OPPGRADERE ARKIV	257 869	1 500 000	1 500 000	192 862
1213	Avlevering av arkiv til IKA MR	366 928	1 500 000	-	207 653
	Sum ansvar: 1240 SENTRAL ARKIV OG POST	2 424 375	3 000 000	1 500 000	1 179 131
Ansvar:	1710 KIRKEN				
1250	KIRKER OPPGRADERING BYGG	650 000	650 000	650 000	958 000
1251	KIRKEGÅRDER	-	-	-	166 907
	Sum ansvar: 1710 KIRKEN	650 000	650 000	650 000	1 124 907
Ansvar:	2301 ÅNDALSNES BARNESKOLE				
2171	Multisportarena ÅBS	605 875	620 000	-	-
2302	Klatrejungle Åndalsnes barneskole	-	-	-	224 070
	Sum ansvar: 2301 ÅNDALSNES BARNESKOLE	605 875	620 000	-	224 070
Ansvar:	2830 KULTUR				
1932	ROMSDALSEGGEN	1 439 197	4 000 000	-	-
2845	Kløvstien	24 101	925 000	925 000	72 840
	Sum ansvar: 2830 KULTUR	1 463 298	4 925 000	925 000	72 840
Ansvar:	3400 FELLESGIFTER HELSE OG OMSORG				
3402	HO MASKIN, BIL INVENTAR OG UTSTYR	198 699	1 000 000	500 000	150 000
3403	ALARMSYSTEM MED PIPE OG ANNET (3451/3461)	-	-	-	1 467
3404	VELFERDSTEKNOLOGI	1 842 829	2 500 000	2 500 000	5 300 442
3411	INVENTAR STORKJØKKEN	275 569	-	-	-
3710	RAUMA HELSEHUS	-	-	-	2 292 182
6314	HELSEHUSET STOKKEKAIA	-	-	-	142 306
	Sum ansvar: 3400 FELLESGIFTER HELSE OG OMSORG	2 317 096	3 500 000	3 000 000	7 886 397
Ansvar:	3461 MÅNDALEN OMSORGSENTER OG VOLLATUN				
3402	HO MASKIN, BIL INVENTAR OG UTSTYR	16 476	-	-	-
	Sum ansvar: 3461 MÅNDALEN OMSORGSENTER OG VOLLATUN	16 476	-	-	-
Ansvar:	6030 KART OG OPPMÅLING				
6030	KARTSYSTEM AJOURFØRING	386 511	400 000	-	400 000
6034	Utstyr kart og oppmåling	-	125 000	125 000	-
	Sum ansvar: 6030 KART OG OPPMÅLING	386 511	525 000	125 000	400 000
Ansvar:	6210 VANNFORSYNING				
1416	UTSKRIFTING/NYANLEGG VANN	-	13 300 000	5 000 000	84 187
1422	OVERTAKELSE AV PRIVATE VANNVERK	365 698	-	-	1 187 963
1428	ENTREPRISE E02-2 LEDNINGSANLEGG SØGGE/AAK	-	-	-	42 458
1432	GRUNNARBEIDER VANNVERK	1 815 668	-	-	3 875 885
1433	BYGNINGSMESSIGE ARBEIDER VANNVERK	2 696 133	-	-	10 355 620
1434	MASKIN ELEKTRO VANNVERK	7 083 747	4 000 000	-	1 665 456
1539	Vann og avløp Djupdalsgata	-12 284	-	-	-
	Sum ansvar: 6210 VANNFORSYNING	11 948 963	17 300 000	5 000 000	17 211 570
Ansvar:	6220 AVLØP OG RENSING				
1428	ENTREPRISE E02-2 LEDNINGSANLEGG SØGGE/AAK	-	-	-	42 458
1503	DIVERSE ANLEGG AVLØP	43 506	-	-	-
1531	RA19 E1 SII Månd.	-	-	-	138 360
1539	Vann og avløp Djupdalsgata	5 836 829	1 200 000	-	-
1559	UTSKRIFTING/NYANLEGG AVLØP	494 844	5 500 000	5 500 000	796 967
1561	AVLØP SÆBØ	507 902	-	-	3 142 097
	Sum ansvar: 6220 AVLØP OG RENSING	6 883 082	6 700 000	5 500 000	4 119 881
Ansvar:	6230 RENOVASJON				
	Sum ansvar: 6230 RENOVASJON	299 479	4 000 000	5 000 000	410 676
Ansvar:	6310 BRANNVESEN				
1810	BEFALSIL / REDNINGSBIL BRANNVESEN	-	1 500 000	3 400 000	-
6422	ØRAN BRANNSTASJON OG VERKSTED	8 967	-	-	-
	Sum ansvar: 6310 BRANNVESEN	8 967	1 500 000	3 400 000	-

		Regnskap 2019	Buds(end) 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018
Ansvar:	6430 BOLIGFELT				
1768	ÅFARNES BOLIGFELT	394 736,00			
1762	ÅFARNES BOLIGOMRÅDE 2	-	-	-	2 361 890
	Sum ansvar: 6430 BOLIGFELT	-	-	-	2 361 890
Ansvar:	6560 NÆRINGSEIENDOMMER				
1703	NÆRINGSOMRÅDE NESSTRANDA	-	-	1 000 000	-
1774	OPPARBEIDING STOKKEKAIA	-	-	-	20 944
1779	Sjøfront Stokkekaia	-	-	-	3 384 545
	Sum ansvar: 6560 NÆRINGSEIENDOMMER	-	-	1 000 000	3 405 489
Ansvar:	6710 FELLESUTGIFTER KOMMUNEGARTNER				
2838	Kunstgressbane Øran Stadion	809 393	600 000	-	5 217 202
2846	Kunstgressbane Isfjorden	43 938	300 000	5 000 000	12 500
2847	Stiutbygging Nesaksla	-	1 900 000	-	-
3500	KAMMEN FRILUFTSOMRÅDE DN	-	-	-	31 500
3515	KOLMANNESET FRILUFTSOMRÅDE	37 500	-	-	37 500
	Sum ansvar: 6710 FELLESUTGIFTER KOMMUNEGARTNER	890 831	2 800 000	5 000 000	5 298 702
Ansvar:	6920 FELLES MASKINDRIFT				
1603	FELLES MASKINDRIFT NØDVENDIG UTSKIFTING ETTER PRIO	924 587	1 000 000	1 000 000	1 855 233
	Sum ansvar: 6920 FELLES MASKINDRIFT	924 587	1 000 000	1 000 000	1 855 233
Ansvar:	6950 BYGNINGSVEDLIKEHOLD OG NYBYGG				
2230	MÅNDALEN SKOLE	-	200 000	-	-
3710	RAUMA HELSEHUS	2 955	-	-	-
6014	Omlegging vei Isfjorden skole	-	-	-	88 613
6206	LEIKTUN BARNEHAGE RENOVERING OG UTVIDELSE	-	-	-	157 697
6212	Måndalen barnehage oppgradering	1 170 924	1 500 000	30 000 000	852 777
6314	HELSEHUSET STOKKEKAIA	1 427	-	-	56 214 781
6315	HELSEHUSET TEKNOLOGIUTVIKLING (TOT)	-	-	-	1 864 527
6317	Helsehuset Advokat	-	-	-	1 555 750
6318	Ombygging Snarvegen 5	62 842	-	6 000 000	7 820
6320	MÅNDALEN OMSORGSENTER	24 071 781	18 375 000	18 375 000	22 243 172
6418	Oppgradering formålsbygg 2017	-	-	-	22 275
6420	Oppgradering formålsbygg 2018	-	-	-	6 443 412
6421	Åndalsnes samfunnshus utvikling	-	-	-	194 485
6422	ØRAN BRANNSTASJON OG VERKSTED	596 882	1 330 000	1 000 000	707 867
6423	Oppgradering Formålsbygg 2019	5 534 142	5 400 000	4 800 000	-
	Sum ansvar: 6950 BYGNINGSVEDLIKEHOLD OG NYBYGG	31 440 953	26 805 000	60 175 000	90 353 175
Ansvar:	7310 VEGER, GATER OG TORG				
1334	UTSKIFTING ARMATUR GATELYS	-	-	3 000 000	1 064 241
1335	GANG- SYKKELVEI OG NÆRMILJØTILTAK	-	1 000 000	1 000 000	-
1336	Kammen gangbru - forsikringssak	41 800	-	-	-
1340	UTARBEIDELSE AV HOVEDPLAN FOR VEG	1 871 834	2 900 000	2 500 000	2 506 940
1344	Kunst i sentrum	29 688	600 000	-	-
1603	FELLES MASKINDRIFT NØDVENDIG UTSKIFTING ETTER PRIO	-	-	-	14 665
1824	SENTRUMSPLAN	-	300 000	-	-
7312	STRANDGATA OG HAVNEGATA	-	-	14 500 000	2 337 628
7316	UTSKIFTING ARMATUR GATELYS	472 028	400 000	-	575 172
7318	HURTIGLADDESTASJON SENTRUM	-	-	-	61 044
7319	STRANDGATA DEL 3	14 014,00	-	-	1 414 403
7320	NY VEG ØRAN VEST	-	-	-	410 638
7321	Gatelys intensivbelysning Vebl. - SVV	410 093	0	0	0
	Sum ansvar: 7310 VEGER, GATER OG TORG	2 839 457	5 200 000	21 000 000	8 384 730
	TOTALT	66 819 030	84 255 000	117 075 000	148 572 990

Oversikt - balanse	Regnskap 2019	Regnskap 2018	NOTE NR
EIENDELER			
Anleggsmidler	2 236 479 702	2 215 611 941	
Herav:			
Faste eiendommer og anlegg	1 135 583 760	1 155 863 104	5
Utstyr, maskiner og transportmidler	53 774 241	49 160 873	5
Utlån	124 924 949	131 915 139	9
Konserninterne langsiktige fordringer	474 149	595 301	
Aksjer og andeler	105 169 470	102 969 912	6
Pensjonsmidler	816 553 133	775 107 612	4
Omløpsmidler	201 073 566	187 493 414	
Herav:			
Kortsiktige fordringer	52 947 069	51 037 153	
Konserninterne kortsiktige fordringer	-9 498	94 768	
Premieavvik	49 955 621	38 435 936	4
Aksjer og andeler	-	-	
Sertifikater	-	-	
Obligasjoner	2 000	2 000	
Derivater	-	-	
Kasse, postgiro, bankinnskudd	98 178 374	97 923 557	
SUM EIENDELER	2 437 553 267	2 403 105 354	
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital	592 496 541	609 987 060	
Herav:			
Disposisjonsfond	9 452 218	12 152 218	15
Bundne driftsfond	28 943 116	21 652 538	15
Ubundne investeringsfond	28 103 294	10 417 131	15
Bundne investeringsfond	9 448 354	8 144 441	15
Regnskapsmessig mindreforbruk	-	-	
Regnskapsmessig merforbruk	-8 360 660	-	
Udisponert i inv.regnskap	-	11 460 243	
Udekket i inv.regnskap	-	-	
Kapitalkonto	525 018 566	546 268 837	19,26
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift	-108 347	-108 347	
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inves	-	-	
Langsiktig gjeld	1 748 364 261	1 703 283 525	
Herav:			
Pensjonsforpliktelser	928 417 020	884 760 485	4
Ihendehaverobligasjonslån	-	-	
Sertifikatlån	528 035 000	618 558 000	9
Andre lån	291 912 241	199 965 040	9
Konsernintern langsiktig gjeld	-	-	
Kortsiktig gjeld	96 692 466	89 834 770	
Herav:			
Kassekredittlån	-	-	
Annen kortsiktig gjeld	96 693 035	89 786 177	
Derivater	-	-	
Konsernintern kortsiktig gjeld	-569	48 593	
Premieavvik	-	-	4
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	2 437 553 267	2 403 105 354	
MEMORIAKONTI			
Memoriakonto	39 420 479	36 469 717	
Herav:			
Ubrukte lånemidler	39 420 479	36 469 717	
Ubrukte konserninterne lånemidler	-	-	
Andre memoriakonti	-	-	
Motkonto for memoriakontiene	-39 420 479	-36 469 717	

Raumra 4/5-2020
 Jmf Hovdmark

Økonomiske oversikter	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Økonomisk oversikt - drift	2019	2019	2019	2018
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	25 021 161	24 549 993	24 589 993	25 964 557
Andre salgs- og leieinntekter	73 498 122	66 047 867	64 151 867	68 703 673
Overføringer med krav til motytelse	82 769 098	59 597 137	53 351 137	75 007 034
Rammetilskudd	236 689 614	242 134 000	243 334 000	231 152 944
Andre statlige overføringer	16 215 989	13 885 680	14 561 000	29 717 310
Andre overføringer	2 793 253	210 000	210 000	895 753
Skatt på inntekt og formue	211 630 152	202 416 000	197 216 000	204 931 179
Eiendomsskatt	30 951 615	29 600 000	28 200 000	25 619 946
Andre direkte og indirekte skatter	5 307 073	5 189 000	5 087 000	5 116 150
Sum driftsinntekter	684 876 077	643 629 677	630 700 997	667 108 546
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	390 970 846	364 427 244	353 825 163	380 566 747
Sosiale utgifter	86 304 284	88 168 110	85 670 110	84 973 847
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	119 615 559	103 785 515	100 633 515	111 645 784
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	71 920 754	69 045 040	65 863 040	59 961 414
Overføringer	49 876 261	40 797 378	40 574 378	51 416 652
Avskrivninger	35 375 325	34 710 448	19 598 974	24 843 080
Fordelte utgifter	-44 316 099	-40 008 866	-40 458 866	-46 502 972
Sum driftsutgifter	709 746 931	660 924 869	625 706 314	666 904 552
Brutto driftsresultat	-24 870 853	-17 295 192	4 994 683	203 994
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	20 184 505	18 313 570	11 313 570	12 912 501
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	164 653	200 000	200 000	127 852
Sum eksterne finansinntekter	20 349 158	18 513 570	11 513 570	13 040 353
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	18 241 548	18 039 614	19 418 614	13 885 932
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
Avdrag på lån	25 094 880	24 000 000	24 000 000	20 552 080
Utlån	113 836	200 000	200 000	107 376
Sum eksterne finansutgifter	43 450 264	42 239 614	43 618 614	34 545 387
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-23 101 106	-23 726 044	-32 105 044	-21 505 035
Motpost avskrivninger	35 375 325	34 710 474	18 703 000	24 843 080
Netto driftsresultat	-12 596 635	-6 310 762	-8 407 361	3 542 039
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	-	-	-	6 064 531
Bruk av disposisjonsfond	2 700 000	2 700 001	5 861 000	1 950 000
Bruk av bundne fond	8 960 648	3 682 616	2 618 216	3 865 133
Sum bruk av avsetninger	11 660 648	6 382 617	8 479 216	11 879 665
Overført til investeringsregnskapet	800 000	-	-	-
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	-	-	-	-
Avsatt til disposisjonsfond	-	-	-	1 982 558
Avsatt til bundne fond	6 624 673	71 855	71 855	13 439 146
Sum avsetninger	7 424 673	71 855	71 855	15 421 704
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	-8 360 660	-	-	-

Økonomiske oversikter	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Økonomisk oversikt - investering	2019	2019	2019	2018
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom	20 193 617	19 500 000	19 500 000	738 627
Andre salgsinntekter	401 345	350 000	220 000	817 335
Overføringer med krav til motytelse	1 300 093	3 223 000	2 390 000	2 671 478
Kompensasjon for merverdiavgift	8 125 509	10 035 000	18 865 000	23 440 802
Statlige overføringer	18 000 000	18 000 000	18 000 000	156 936 000
Andre overføringer	176 007	3 965 000	2 200 000	22 200 000
Renteinntekter og utbytte	-	-	-	-
Sum inntekter	48 196 570	55 073 000	61 175 000	206 804 242
Utgifter				
Lønnsutgifter	1 248 775	400 000	-	3 429 538
Sosiale utgifter	-	-	-	-
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	55 355 745	70 320 000	94 960 000	118 750 109
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	1 439 000	2 530 000	1 800 000	1 526 727
Overføringer	8 775 509	11 005 000	20 315 000	24 565 709
Renteutgifter og omkostninger	-	-	-	300 908
Fordelte utgifter	-	-	-	-
Sum utgifter	66 819 030	84 255 000	117 075 000	148 572 990
Finansransaksjoner				
Avdrag på lån	2 480 919	-	-	28 647 929
Utlån	2 190 000	7 500 000	7 000 000	38 255 903
Kjøp av aksjer og andeler	4 254 469	3 497 000	1 900 000	4 132 216
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-
Avsatt til ubundne investeringsfond	19 743 617	19 500 000	19 500 000	21 838 948
Avsatt til bundne investeringsfond	3 784 833	-	-	2 039 258
Sum finansieringstransaksjoner	32 453 838	30 497 000	28 400 000	94 914 255
Finansieringsbehov	51 076 298	59 679 000	84 300 000	36 683 003
Dekket slik:				
Bruk av lån	26 049 238	56 632 000	82 400 000	7 834 903
Salg av aksjer og andeler	150 811	-	-	838 948
Mottatte avdrag på utlån	8 077 633	-	-	4 522 589
Overført fra driftsregnskapet	800 000	-	-	-
Bruk av tidligere års udisponert	11 460 243	-	-	-
Bruk av disposisjonsfond	-	-	-	-
Bruk av bundne driftsfond	-	-	-	-
Bruk av ubundne investeringsfond	2 057 454	3 047 000	1 900 000	32 548 876
Bruk av bundne investeringsfond	2 480 919	-	-	2 397 929
Sum finansiering	51 076 298	59 679 000	84 300 000	48 143 246
Udekket/udisponert	-	-	-	11 460 243

Sjå noter til rekneskapen i eige vedlegg

9. EIGARSKAPSMELDING

RAUMA ENERGI AS

INFORMASJON OM SELSKAPET

Forretningsadresse:	Øran Vest, 6300 Åndalsnes
Postadresse:	Øran Vest, 6300 Åndalsnes
Nettadresse:	www.rauma-energi.no
Stiftingsdato:	24.05.1994
Organisasjonsnr.:	970 974 253
Dagleg leiar:	Alf Vee Midtun

EIGARAR

Rauma kommune: 100 %

Aksjekapital: NOK 60 000 000

SELSKAPETS FORMÅL (VEDTEKTENES § 3)

- Å produsere, transportere og omsette energi mest mogleg effektivt
- Å drive anna verksemd i naturleg tilknytning til desse føremåla
- Å bidra til ei sikker og rasjonell energiforsyning i konsesjonsområdet

STYRE / GENERALFORSAMLING

Styret består av 6 medlemmer. I tillegg møter 1 observatør frå de ansatte.

5 styremedlemmer veljast av generalforsamlinga.

1 styremedlem og observatøren veljast av og blant dei tilsette.

Dagens styre:

Arne Steffen Lillehagen (leder), Heidi Ekrem (nestleder), David Grøvdal, Øyvind Hovde, Magnhild Vik og Oddbjørn Bergli

Rauma kommunestyre utgjør generalforsamlinga i selskapet.

SELSKAPET HAR FØLGJANDE EIGARPOSTAR I ANDRE SELSKAP

Rauma Energi Kraft AS	100,0 %
Rauma Energi Bredbånd AS	100,0 %
Nordmøre og Romsdal Regionalnett AS	25,0 %
Energi 1 Kraft AS	20,0 %
Romsdal Innovasjon AS	16,7 %
Verma Nærbutikk AS	7,6 %
Romsdalen AS	6,1 %
Trønderkraft AS	5,0 %
Langfjordforbindelsen AS	0,23 %

LØNN OG GODTGJERING TIL DAGLIG LEIAR OG STYRET

Løn, feriepengar og anna godtgjering til dagleg leiar 2019: kr. 1 227 040

Godtgjering til styret i selskapet 2019: Kr. 264 985 og datterselskap kr. 191 828

KOMMUNENS EIGARSTRATEGI OG FORVENTNINGAR

Eigarstrategi:

Eigarskapet er langsiktig og industrielt og finansielt motivert.

Rauma Kommune har ambisjon om 100% eigarskap, og skal eige minimum 67 % av selskapet.

Det er venta ei langsiktig utvikling og verdauke av selskapet med lav risiko.

Avkastningskravet til selskapet etter skatt er minimum 6% av totalkapitalen.

Årleg utbytteforventning er sett til 8 MNOK med mindre det oppstår særskilte og/eller ekstraordinære hendingar. I tillegg viser ein til økonomisk analyse frå Deloitte knytt til investeringsbeslutning for nye Verma kraftverk. I denne var det føresett eit utbytte på 50 % av årsresultatet i morselskapet. Det inneber at eigenkapital og verdier vil bli bygd opp i selskapet, noko som er viktig for å oppfylle krav frå banken ved låneopptak til Vermautbygginga. Nye enkeltinvesteringar som utgjer over 10% av totalkapitalen skal godkjennast av generalforsamlinga.

REKNESKAP

Årsregnskapet for 2019 blir styrebehandlet i april 2020. Årsoverskuddet etter skatt er 27,3 Mill kroner.

RAUMA BOLIGER AS	
INFORMASJON OM SELSKAPET	
Forretningsadresse:	Vollan 8a, 6300 Åndalsnes
Postadresse:	Vollan 8a, 6300 Åndalsnes
Nettadresse:	
Stiftingsdato:	17.09.2014
Organisasjonsnr.:	914 047 692
Dagleg leiar:	Anders A. Hagen

EIGARAR
Rauma kommune: 100 %
Aksjekapital: NOK 1 000 000

SELSKAPETS FORMÅL (VEDTEKTEENES § 3)
Selskapets virksomhet er å utvikle, eige, drifte og forvalte sosial- og omsorgsboliger for Rauma kommune, samt alt i forbindelse hermed. Selskapet har ikke erverv til formål.
Det skal ikke tas ut utbytte fra selskapet. Eventuelt overskudd skal tilbakeføres til drift av selskapet. Ved evt. oppløsning av selskapet, skal selskapets verdier benyttes til å drifte og forvalte sosial- og omsorgsboliger i Rauma kommune.

STYRE / GENERALFORSAMLING
Styret skal bestå av 3-5 medlemmer, valgt av generalforsamlinga. Dagens styre: Ellinor Torsgård Solheim (leder), Per Einar Langseth og Linda Moen Rauma formannskap er generalforsamling i selskapet.
LØNN OG GODTGJERING TIL DAGLEG LEIAR OG STYRET
Løn og anna godtgjering til daglig leiar: 648 639 kr. (2019) Godtgjering til styret i selskapet: 72 800 kr. (2019)
KOMMUNENS EIGARSTRATEGI OG FORVENTNINGAR
Formålet med Rauma Boliger er at selskapet skal ta hand om kommunen si rolle som byggherre/eigar og forvaltar/drivar av alle typar omsorgs- og sosialbustader. Forvaltninga skal skje til sjølvkost.
REKNESKAP
Rekneskapet for 2019 er ikkje revidert pr. 30.03.19. Gjelda er på 80,8 millionar kroner. Kommunen garanterer for denne gjelda med ein sjølvskyldnargaranti.

Kraftfondet

Regnskapet føres nå som en del av Rauma kommunes rekneskap. Viser også til egen sak med årsmelding for kraftfondet

	Resultatrapport pr 31/12-19	
Ansvar 1420		
	Sum inntekter	-2 603 844,80
	Sum utgifter	1 760 406,39
15515	AVSETNING TIL BUNDNE DRIFTSFOND	3 511 925,00
19510	BRUK AV BUNDNE DRIFTSFOND	-2 668 486,59
	Netto avsetning av fond	843 438,41

BALANSE PR 31/12.2019	
EIENDELER	
2227019 NORSK TINDESENTER KF 7/2017 FF 2022	180 000,00
Sum Utlån	180 000,00
2217054 ASTERO (KRAFTFONDET)	839 500,00
2217055 DESTINASJON MOLDE OG ROMSDAL AS/VISIT	50 000,00
2217056 ROMSDALEN AS (KRAFTFONDET)	1 300 000,00
Sum aksjer og andeler	2 189 500,00
Anleggsmidler:	2 369 500,00
2137562 KORTSIKTIGE FORDRINGER KOMMUNEN (KRAFTFONDET)	2 359 589,00
2109201 SMN (9655.09.48890) (KRAFTFONDET)	8 584 731,61
Omløpsmidler	10 944 320,61
SUM EIENDELER	13 313 820,61
EGENKAPITAL OG GJELD	
2512088 DISPOSISJONSFOND/KRAFTFOND (KRAFTFOND	-3 369 991,41
Sum disposisjonsfond	-3 369 991,41
2512089 GRUNNFOND/KRAFTFOND (KRAFTFONDET)	-7 100 000,00
2599003 KAPITALKONTO/KRAFTFONDET	-2 369 500,00
Bundne fond og kapitalkonto	-9 469 500,00
SUM EGENKAPITAL	-12 839 491,41
Sum Gjeld	-474 329,20
EGENKAPITAL OG GJELD	-13 313 820,61

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

Til kommunestyret i Rauma Kommune

Kopi:

Kontrollutvalget

Formannskapet

Administrasjonssjefen

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Rauma kommunes årsregnskap som viser kr 463 330 303 til fordeling drift og et regnskapsmessig merforbruk på kr 8 360 660. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2019, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Rauma kommune per 31. desember 2019, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Administrasjonssjefen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende. Vi henviser for øvrig til avsnittet «Konklusjon om årsberetningen» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Andre forhold

Uten at det har betydning for våre konklusjoner vil vi presisere at kommunen ikke har behandlet skattetrekksmidler i samsvar med bestemmelsene i skattebetalingsloven § 5-12. Vi har derfor ikke signert skjema RF 1022 Lønns- og pensjonskostnader. Videre vil vi presisere at kommunens årsregnskap ikke ble avlagt innen fristen i kommuneloven 15. februar 2020. Årsregnskapet ble først avlagt 3.mars 2020, endret 10.mars og nytt årsregnskap avlagt 4. mai 2020.

Molde, 4. mai 2020

Møre og Romsdal Revisjon SA

Anne Oterhals

oppdragsansvarlig revisor